

IV

(Alte acte)

SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE A AELS

DECIZIA NR. 28/08/COL A AUTORITĂȚII AELS DE SUPRAVEGHERE

din 23 ianuarie 2008

privind sistemul de ajutoare privind lemnul (*Verdiskapningsprogrammet for tre*) NorvegiaAUTORITATEA AELS DE SUPRAVEGHERE ⁽¹⁾,

62 din Acordul SEE, în special secțiunile privind ajutorul regional și ajutorul pentru cercetare și dezvoltare,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European ⁽²⁾, în special articolele 61-63 și Protocolul 26 la acesta,având în vedere regulamentele de exceptare în bloc privind ajutorul pentru formare și ajutorul acordat întreprinderilor mici și mijlocii („IMM-uri”), precum și regulamentul privind ajutorul *de minimis* ⁽³⁾,având în vedere Acordul dintre statele AELS privind instituirea unei Autorități de Supraveghere și a unei Curți de Justiție ⁽³⁾, în special articolul 24,

având în vedere Decizia nr. 147/06/COL a Autorității din 17 mai 2006 de inițiere a procedurii de investigație formală prevăzută la articolul 1 alineatul (2) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție,

având în vedere articolul 1 alineatul (2) din partea I și articolul 4 alineatul (4), articolul 6, articolul 7 alineatul (5), și articolele 13 și 14 din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție,

având în vedere invitația adresată părților interesate de a-și prezenta observațiile în conformitate cu articolul 6 din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție ⁽⁶⁾,având în vedere liniile directoare ale Autorității privind ajutorul de stat ⁽⁴⁾ referitoare la aplicarea și interpretarea articolelor 61 și

⁽⁵⁾ Regulamentul (CE) nr. 68/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în domeniul ajutoarelor pentru formare (JO L 10, 13.1.2001, p. 20); Regulamentul (CE) nr. 70/2001 al Comisiei din 12 ianuarie 2001 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE în domeniul ajutoarelor de stat pentru întreprinderile mici și mijlocii (JO L 10, 13.1.2001, p. 33); Regulamentul (CE) nr. 1998/2006 al Comisiei din 15 decembrie 2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat ajutoarelor *de minimis* (JO L 379, 28.12.2006, p. 5). Ultimul regulament înlocuiește Regulamentul (CE) nr. 69/2001 al Comisiei privind aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE la ajutoarele *de minimis* (JO L 10, 13.1.2001, p. 30) și capitolul 12 din Orientările privind ajutorul de stat (adoptate prin Decizia nr. 54/96/COL a Autorității din 15 mai 1996, JO L 245, 26.9.1996, p. 28). Toate regulamentele menționate mai sus au fost încorporate în anexa 15 la Acordul SEE [la punctul 1 literele (d)-(f)].

⁽⁶⁾ JO C 272, 9.11.2006, p. 19, și Suplimentul SEE nr. 55, 9.11.2006.

⁽¹⁾ Denumită în continuare „Autoritatea”.

⁽²⁾ Denumit în continuare „Acordul SEE”.

⁽³⁾ Denumit în continuare „Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție”.

⁽⁴⁾ Norme procedurale și de fond în domeniul ajutorului de stat – Orientări privind aplicarea și interpretarea articolelor 61 și 62 din Acordul SEE și a articolului 1 din Protocolul 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, adoptate și emise de Autoritatea AELS de Supraveghere la 19 ianuarie 1994, publicate în JO L 231, 3.9.1994, p. 1, și în Suplimentul SEE nr. 32, 3.9.1994, p. 1. Orientările au fost modificate ultima dată prin Decizia nr. 154/07/COL a Autorității din 3 mai 2007. Denumite în continuare „Orientări privind ajutorul de stat”.

întrucât:

I. DATE FACTUALE

1. Procedură

Prin scrisoarea din 1 februarie 2005 (Evenimentul nr. 307555), Autoritatea a primit o plângere („plângerea”) din partea asociației comerciale pentru industria de zidărie și ciment din Norvegia, „byggutengrenser.no” („reclamantul”). În plângerea primită și înregistrată de către Autoritate la 3 februarie 2005, reclamantul susține că statul norvegian acordă ajutor de stat industriei construcțiilor din lemn pe baza *Verdiskapningsprogrammet for tre*, denumit, de asemenea, „Treprogrammet” (denumit în continuare „sistemul de ajutoare privind lemnul”).

Prin scrisoarea din 17 mai 2006 și ca urmare a numeroaselor schimburi de corespondență ⁽⁷⁾, Autoritatea a informat autoritățile norvegiene că a hotărât să inițieze procedura prevăzută la articolul 1 alineatul (2) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.

Prin scrisoarea din 3 iulie 2006 din partea Misiunii Norvegiei pe lângă Uniunea Europeană, care transmitea scrisori din partea Ministerului Administrației Publice și Reformei și a Ministerului Agriculturii și Alimentației, ambele din 26 iunie 2006, autoritățile norvegiene au prezentat observații. Scrisorile au fost primite și înregistrate de către Autoritate la 4 iulie 2006 (Eveniment nr. 380386, denumite în continuare „observațiile autorităților norvegiene privind decizia de inițiere a procedurii de investigație formală”).

Decizia nr. 147/06/COL de inițiere a procedurii de investigație formală a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și în Suplimentul SEE al acestuia ⁽⁸⁾. Autoritatea a invitat părțile interesate să își prezinte observațiile. Autoritatea nu a primit nicio observație din partea părților interesate.

În sfârșit, în toamna lui 2007, Autoritatea și autoritățile norvegiene au comunicat, neoficial, prin telefon și e-mail în ceea ce privește sistemul de ajutoare privind lemnul. Informațiile primite de către Autoritate în acest context au fost consolidate de către autoritățile norvegiene printr-o scrisoare transmisă pe cale electronică la 10 decembrie 2007 de către Ministerul Administrației Publice și al Reformei (Evenimentul nr. 456845).

2. Descrierea măsurii propuse

2.1. Obiectivul și gestionarea sistemului de ajutoare privind lemnul descrise în documentele legislative pregătitoare

Cartea albă din 1998-99

Obiectivul sistemului de ajutoare privind lemnul este stabilit într-o Carte albă prezentată de Guvern Parlamentului privind crearea valorii și oportunităților în cadrul sectorului forestier

⁽⁷⁾ Pentru informații suplimentare privind corespondența în cauză, se face trimitere la Decizia nr. 147/06/COL de inițiere a procedurii de investigație formală, al cărei rezumat este publicat în JO C 272, 9.11.2006, p. 19, precum și în Suplimentul SEE nr. 55, 9.11.2006. Decizia completă este publicată pe site-ul Autorității: www.eftasurv.int

⁽⁸⁾ Detalii privind publicarea sunt citate în nota de subsol 7 de mai sus.

[St. meld. nr. 17 (1998-99 *Verdiskapning og miljø – muligheter i skogssektoren*) – denumită în continuare „Cartea albă”].

Obiectivul Cărții albe l-a reprezentat stabilirea unei politici generale pentru o utilizare rațională și durabilă a resurselor forestiere și pentru a mări contribuția adusă de sectorul forestier la economia națională și la dezvoltarea generală a societății norvegiene. Cartea albă a propus introducerea unor măsuri diverse în vederea îndeplinirii acestui obiectiv – una dintre acestea fiind sistemul de ajutoare privind lemnul. În această privință, Cartea albă a propus instituirea unui program pentru cinci ani care să vizeze crearea de valoare în cadrul sectorului tâmplăriei și al activității de prelucrare (a lemnului). Mai exact, Cartea albă a prevăzut că obiectivul sistemului de ajutoare privind lemnul ar trebui să fie sporirea creării de valoare în silvicultură și în activitatea de prelucrare (a lemnului), precum și intensificarea contribuției sectorului forestier la realizarea de modele de consum și de producție mai durabile ⁽⁹⁾. În această privință, sistemul de ajutoare privind lemnul ar trebui să se axeze asupra (i) îmbunătățirii prelucrării lemnului; (ii) utilizării sporite a lemnului, precum și (iii) ameliorării relațiilor de la diferite niveluri ale schimbului dintre sectorul forestier și piață ⁽¹⁰⁾. Cartea albă a prevăzut, de asemenea, că noul sistem ar trebui să vizeze identificarea de noi posibilități în domeniul dezvoltării, elaborării și proiectării produselor, acesta trebuind să deschidă calea care să permită considerarea lemnului drept material de construcție atractiv, cu o gamă largă de întrebuințări ⁽¹¹⁾. În sfârșit, la un nivel mai general, Cartea albă a evidențiat faptul că obiectivul de a crește valoarea în cadrul activității de prelucrare a lemnului ar trebui realizat la nivel intern ⁽¹²⁾.

Recomandarea (1998-1999) și raportul grupului de lucru

Cadrul de instituire a sistemului de ajutoare privind lemnul a fost prevăzut în mod detaliat într-o recomandare din partea comisiei parlamentare permanente prezentată Parlamentului [Innst. S. nr. 208 (1998-1999)], datată 3 iunie 1999 (denumită în continuare „recomandarea”). Recomandarea propune înființarea unui grup de lucru pentru a identifica strategiile, precum și punerea în aplicare și necesitățile de finanțare ale noului sistem.

La puțin timp după aceea, în iulie 1999, a fost înființat un „grup de lucru”, alcătuit, în special, din reprezentanți ai Ministerului Agriculturii, asociații comerciale ale proprietarilor de păduri și ale producătorilor de cherestea, instituții de cercetare și dezvoltare, precum și reprezentanți ai sectorului comerțului cu amănuntul. La 14 aprilie 2000, grupul de lucru a întocmit un raport („raportul grupului de lucru”) privind conținutul, organizarea și finanțarea sistemului de ajutoare privind lemnul.

⁽⁹⁾ Secțiunea 7.3.3 din Cartea albă.

⁽¹⁰⁾ Secțiunea 7.3.3 din Cartea albă.

⁽¹¹⁾ Secțiunea 2.4.1 din Cartea albă.

⁽¹²⁾ Secțiunea 6.1.1 din Cartea albă. În ceea ce privește obiectivul industriei norvegiene, secțiunea 6.1.1 din Cartea albă prevede că (traducere realizată de către Autoritate): „În scopul creșterii creării de valoare, este important să se ia în considerare atât posibilitatea de a reduce costurile la nivelul prelucrării și al vânzării, cât și posibilitatea de a spori și îmbunătăți utilizarea/exploatarea lemnului produs în Norvegia.”

Raportul grupului de lucru reamintește scopurile și obiectivele urmărite prin sistemul de ajutoare privind lemnul menționate în Cartea albă. Raportul grupului de lucru prevede, de asemenea, faptul că sistemul ar trebui să se limiteze la lanțul de prelucrare dintre sectorul forestier și industria de prelucrare mecanică a lemnului, dar ar trebui să includă, de asemenea, furnizarea de material brut către industria de prelucrare a lemnului (de exemplu pentru a îmbunătăți calitatea, precizia și stabilitatea furnizărilor)⁽¹³⁾. Raportul grupului de lucru prevede, de asemenea, că unul dintre obiectivele sistemului de ajutoare privind lemnul îl reprezintă axarea asupra resurselor forestiere norvegiene și realizarea de ameliorări în cadrul activității norvegiene de prelucrare (a lemnului).

Raportul grupului de lucru propune ca răspunderea pentru gestionarea și punerea în aplicare a sistemului de ajutoare privind lemnul să revină (i) *Statens nærings- og distriktsutviklingsfond*, denumită, în general, „SND” (care a fost reorganizată și redenumită drept „Innovasjon Norge” începând cu 1 ianuarie 2004); și (ii) un grup de gestionare („grupul de gestionare”), alcătuit din reprezentanți ai diferitelor ministere și ai operatorilor de piață, numiți de către Ministerul Agriculturii⁽¹⁴⁾.

Potrivit raportului grupului de lucru, la nivel practic, sarcinile grupului de gestiune ar trebui să aibă drept obiectiv evaluarea și dezvoltarea sistemului (inclusiv garantarea implicării lanțului de valoare și verificarea faptului că activitățile corespund scopului și strategiilor sistemului), întrucât Innovasjon Norge ar trebui să constituie organismul responsabil cu punerea în aplicare a sistemului⁽¹⁵⁾. În acest scop, Innovasjon Norge a fost autorizată să aprobe și să aloce toate finanțările din cadrul sistemului.

⁽¹³⁾ Secțiunea 1.4 a raportului grupului de lucru prevede că sistemul de ajutoare privind lemnul nu acoperă cultura forestieră, infrastructura, transportul, câmpurile, produsele forestiere utilizate în scopuri ecologice decorative și energia ecologică, care urmează să fie abordate cu ajutorul altor măsuri luate de către guvern. Secțiunea 2.1 din raportul grupului de lucru definește lanțul de valoare cu bază forestieră (sau sectorul forestier) ca fiind alcătuit din toți operatorii implicați, începând cu cei implicați în tăierea buștenilor și până la utilizatorul final. „Pădurea” acoperă latura furnizării (proprietarii de păduri și asociațiile respective), precum și nivelul comercial (antreprenori silvici, inclusiv transportul de teren, măsurarea lemnului și cifra de afaceri, silvicultura, planificarea operațională etc.). „Producția” acoperă toate prelucrările de cherestea în produse care pot fi utilizate de către utilizatorii finali, dar se axează pe lanțul de prelucrare mecanică a lemnului (inclusiv activități tradiționale în fabricile de cherestea, tâmplărie și transformarea ulterioară în uși, ferestre, scări și alte elemente de construcție, precum și producția de mobilier din lemn, case din lemn și produse fabricate manual). „Piața” acoperă utilizatorii finali, cuprinzând, de asemenea, și diferite niveluri de comercializare, precum și alți operatori din sistemul de producție pe bază forestieră, cum ar fi furnizorii intermediari de bunuri și servicii către silvicultură și industria forestieră.

⁽¹⁴⁾ Secțiunile 1.5, 6.2 și 6.3 ale raportului grupului de lucru. Începând cu luna mai 2003, structura grupului a cuprins, de asemenea, reprezentanți ai surselor alternative de finanțare și ai biroului guvernatorului districtual.

⁽¹⁵⁾ Rapoartele anuale privind activitățile și dezvoltarea sistemului trebuie prezentate Ministerului Agriculturii și constituie baza atât a pregătirii bugetului, cât și a orientărilor Innovasjon Norge (anterior SND); cf. secțiunile 1.5, 6.2 și 6.3 ale raportului grupului de lucru.

În timpul procedurii de investigație formală, autoritățile norvegiene au subliniat faptul că principiile care stau la baza procedurilor generale de lucru a Innovasjon Norge (în scopul gestionării altor sisteme de ajutor) au fost aplicate în contextul punerii în aplicare a sistemului de ajutoare privind lemnul⁽¹⁶⁾. În consecință, Innovasjon Norge a acordat subvenții în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul pe baza (i) „politicii superioare” a Innovasjon Norge⁽¹⁷⁾; (ii) orientărilor interne SEE ale Innovasjon Norge; (iii) primei scrisori anuale de alocare din partea Ministerului Agriculturii⁽¹⁸⁾; (iv) procedurilor generale ale cărții de instrucțiuni pentru gestionarii de dosar ai Innovasjon Norge; precum și (v) orientărilor privind ajutorul de stat ale Autorității⁽¹⁹⁾. Din punct de vedere practic, cele mai importante dintre acestea sunt principiile prevăzute în orientările interne SEE, care stau, de asemenea, la baza marii majorități a observațiilor transmise de către autoritățile norvegiene.

Orientările interne ale SEE au fost elaborate de Innovasjon Norge pe baza sistemelor de ajutoare norvegiene existente, gestionate de către acesta. Acestea cuprind explicații cu privire la conceptul de ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE, extrase din orientările privind ajutorul de stat și normele privind ajutorul *de minimis*, precum și un tabel în care sunt stabilite intensitățile de ajutor ale sistemelor existente⁽²⁰⁾. Orientările interne SEE au fost actualizate în mod continuu și, prin urmare, au fost prezentate Autorității cinci versiuni diferite⁽²¹⁾.

Autoritățile norvegiene au afirmat că, deși raportul grupului de lucru nu cuprinde condițiile care trebuie îndeplinite pentru ca proiectele să poată beneficia de ajutoare, astfel de condiții au fost elaborate în orientările interne SEE. În timp ce în raportul grupului de lucru nu se face nicio referire explicită la orientările interne SEE, autoritățile norvegiene au afirmat că referirea în raportul grupului de lucru la instituirea „principiilor și practicilor” (în limitele legislației SEE), în scopul punerii în aplicare

⁽¹⁶⁾ A se vedea observațiile din partea autorităților norvegiene referitoare la decizia privind deschiderea procedurii de investigație formală.

⁽¹⁷⁾ Politica superioară este un document orientativ care stabilește anumite limite externe privind acordarea de finanțare de către Innovasjon Norge (precum eliminarea acordării de ajutor operațional și de ajutor la export) și prevede că finanțarea trebuie acordată în limitele stabilite prin acordurile internaționale la care Norvegia este parte.

⁽¹⁸⁾ Scrisoarea de alocare din 6 octombrie 2000 cuprinde informații privind bugetul de punere în aplicare a sistemului de ajutoare privind lemnul, făcând trimitere la obiectivul, sectorul și grupurile țintă ale sistemului.

⁽¹⁹⁾ Autoritățile norvegiene au făcut referire, de asemenea, la legislația care reglementează Innovasjon Norge și la „condițiile standard” privind acordarea fondurilor de dezvoltare care cuprind dispoziții administrative cu privire, printre altele, la termene, documentație, măsuri de control și recuperarea fondurilor.

⁽²⁰⁾ Sunt cuprinse, de asemenea, dispoziții privind cumularea, ratele de referință și calcularea ajutorului.

⁽²¹⁾ Versiunile sunt date ianuarie 2000; august 2001; iunie 2003; septembrie 2004; și iulie 2005 și nu diferă în mod semnificativ una de cealaltă. Pentru asigurarea simplității, utilizarea termenului „orientări interne SEE” se referă în continuare la textul celei mai recente versiuni și, doar dacă este cazul, (datorită devierilor sau a unui text suplimentar) se fac observații cu privire la textul din versiunile anterioare.

a sistemului de ajutoare privind lemnul, trebuie înțeleasă drept referire la orientările interne SEE ⁽²²⁾. Potrivit autorităților norvegiene, orientările interne SEE au devenit, în acest fel, o parte componentă a sistemului de ajutoare privind lemnul ⁽²³⁾. Comercianților ocazionali ai Innovaşjon Norge li se oferă instrucțiuni pentru a evalua cererile pe baza unui set specific de norme cuprinse în orientările interne SEE, considerate de către aceștia ca fiind corespunzătoare. În cazul în care aceștia consideră că nu este acordat niciun fel de ajutor de stat, proiectul poate fi finanțat în proporție de 100 % ⁽²⁴⁾.

2.2. Temei juridic și bugete anuale

Din bugetele de stat pentru anii relevanți rezultă că sistemul de ajutoare privind lemnul este finanțat de către Ministerul Agriculturii și Alimentației prin intermediul unor alocări anuale, direct din bugetul de stat. Finanțarea sistemului de ajutoare privind lemnul a fost prevăzută în propunerea de guvern prezentată Parlamentului care cuprinde bugetul de stat pentru anul 2000 [St. prp. nr. 1 (1999-2000)], în care finanțarea sistemului de ajutoare privind lemnul a fost încorporată la capitolul 1142 ca postul 71 ⁽²⁵⁾. Fiecare buget de stat pentru anii ulteriori alocă sume pentru sistemul de ajutoare privind lemnul ⁽²⁶⁾.

Prima scrisoare de alocare anuală din partea Ministerului Agriculturii către Innovaşjon Norge alocă fonduri către Innovaşjon Norge și autorizează plata acestora în conformitate cu obiectivul, sectorul și grupurile țintă prevăzute în raportul grupului de lucru ⁽²⁷⁾.

Prin scrisoarea din 29 septembrie 2005, actualizată prin scrisoarea din 3 iulie 2006, autoritățile norvegiene au informat Autoritatea cu privire la faptul că bugetele pentru sistemele de ajutoare privind lemnul pentru anii financiari 2000-2005 au fost următoarele:

⁽²²⁾ Secțiunea 1.3 din raportul grupului de lucru prevede că finanțarea trebuie acordată respectându-se normele SEE, iar secțiunea 7.1 prevede că „legislația Acordului SEE privind ajutorul de stat trebuie respectată. Programul trebuie să stabilească propriile principii și practici în cadrul acestor regulamente.” A se vedea, de asemenea, observațiile autorităților norvegiene referitoare la decizia privind deschiderea procedurii de investigație formală.

⁽²³⁾ A se vedea observațiile prezentate de autoritățile norvegiene referitoare la decizia privind deschiderea procedurii de investigație formală și e-mailul din 18 ianuarie 2008 transmis de autoritățile norvegiene (Evenimentul nr. 461470).

⁽²⁴⁾ A se vedea, de asemenea, subsecțiunea privind cofinanțarea și finanțarea în procent de 100 % a costurilor proiectului în cadrul secțiunii I-2.4 de mai jos.

⁽²⁵⁾ A se vedea, de asemenea, bugetul revizuit [St. prp. nr. 61 (1999-2000)]. Sistemul de ajutoare privind lemnul a fost denumit în diverse moduri, inclusiv *Treprogrammet* și *Verdiskapningsprogrammet for tre* sau cu ajutorul recomandării originale prezentate Parlamentului de comisia permanentă [Innst. S. nr. 208 (1998-1999)].

⁽²⁶⁾ 2001: St. prp. nr. 1 (2000-2001) și bugetul revizuit [St. prp. nr. 84 (2000-2001)]; 2002: St. prp. nr. 1 (2001-2002) și bugetul revizuit [St. prp. nr. 1 Tillegg nr. 4 (2001-2002)]; 2003: St. prp. nr. 1 (2002-2003) și bugetul revizuit [St. prp. nr. 65 (2002-2003)]; 2004: St. prp. nr. 1 (2003-2004) și bugetul revizuit [St. prp. nr. 63]; 2005: St. prp. nr. 1 (2004-2005) și bugetul revizuit [St. prp. nr. 65 (2004-2005)]. În primii patru ani (2000-2003, ambii ani fiind incluși) finanțarea sistemului de ajutoare privind lemnul a fost alocată sub postul 71 din capitolul 1142 din bugetul de stat, în timp ce în ultimii doi ani (2004 și 2005) finanțarea sistemului de ajutoare privind lemnul a fost alocată sub postul 71 din capitolul 1149 din bugetul de stat.

⁽²⁷⁾ Scrisoarea din 6 octombrie 2000 transmisă Autorității de către autoritățile norvegiene ca anexa 3 la observațiile din partea autorităților norvegiene referitoare la decizia privind deschiderea procedurii de investigație formală.

Buget anual

An	Buget (în milioane NOK)	Acorduri (în milioane NOK)
2000	17	8,8
2001	25	25,7
2002	20	18,2
2003	36	39,3
2004	35	28,4
2005	33	39,5
Total	166	159,9

Subvențiile s-au plătit pe parcursul celor trei ani ulteriori anului în care s-a acordat autorizarea (*tilsagn*) și cu condiția finalizării proiectului de către beneficiar. În cazul în care bugetul pentru un an specific nu a fost pe deplin cheltuit, suma rămasă a fost transferată pentru anul următor. În consecință, valoarea totală a autorizărilor acordate într-un an oarecare poate fi mai mare decât suma alocată pentru același an.

2.3. Destinatarii care primesc sprijin în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul

Raportul grupului de lucru prevede că sistemul de ajutoare privind lemnul ar trebui să vizeze societăți și alți operatori cu proiecte concrete care intră sub incidența strategiilor și a domeniilor de activitate ale sistemului și care contribuie la crearea de valoare sporită ⁽²⁸⁾.

Autoritățile norvegiene au menționat, de asemenea, că sistemul de ajutoare privind lemnul este deschis tuturor industriilor relevante (denumite „industrii mecanice pe bază de lemn”) și industrii care pot contribui la realizarea obiectivului urmărit prin sistemul de ajutoare privind lemnul, precum industriile care exploatează utilizarea lemnului în combinație cu alte materiale ⁽²⁹⁾. În cadrul acestor parametri, sistemul este deschis „persoanelor private, societăților, autorităților și sindicatelor, indiferent de structura sau de organizarea societății”, precum și „instituțiilor de cercetare și educaționale”, indiferent de țara în care se află sediul acestora ⁽³⁰⁾.

2.4. Costuri eligibile și intensitatea ajutorului

Costuri eligibile

Autoritățile norvegiene au afirmat că subvențiile în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul sunt acordate proiectelor care „[...] contribuie la realizarea obiectivului urmărit prin strategiile și domeniile de activitate ale programului” și care atrag după sine inovare. Rezultă din raportul grupului de lucru că,

⁽²⁸⁾ Secțiunea 4.6 din raportul grupului de lucru.

⁽²⁹⁾ A se vedea scrisoarea din 29 septembrie 2005 din partea autorităților norvegiene, trimisă Autorității, încorporată într-o scrisoare din 3 octombrie 2005 din partea Misiunii Norvegiei pe lângă UE (Evenimentul nr. 345465).

⁽³⁰⁾ A se vedea scrisoarea din 29 septembrie 2005, citată mai sus la nota de subsol 29, și observațiile autorităților norvegiene privind decizia de deschidere a procedurii de investigație formală.

pentru a realiza obiectivele sistemului de ajutoare privind lemnul, ar trebui să se utilizeze următoarele trei strategii. Fiecare dintre strategii ar trebui pusă în aplicare cu ajutorul activităților menționate după fiecare strategie⁽³¹⁾. Costurile unor astfel de activități sunt, prin urmare, eligibile pentru finanțare în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul.

- (i) Alcătuirea profilului și strategia de comunicare (și anume, crearea angajamentului și a disponibilității de a dezvolta lanțul de valori, de a atrage concurența, oameni și capital, de a crește vizibilitatea și profilul activ al pădurii și al tâmplăriei și de a se concentra asupra avantajelor conferite de lemn ca material, precum și de a difuza informații).

Măsurile care urmează a fi utilizate pentru a pune în aplicare această strategie includ campanii care să prezinte într-o lumină pozitivă activitatea forestieră, diseminarea informațiilor prin intermediul revistelor de design/proiectare care au drept profil lemnul și furnizarea de informații destinate utilizatorilor profesioniști, universităților și instituțiilor de învățământ, precum și consumatorilor. Alte măsuri includ crearea unui portal web și a unei rețele destinate canalizării informațiilor de-a lungul lanțului de valoare, aceasta funcționând, de asemenea, ca o resursă generală de informații, precum și stabilirea unor puncte de întâlnire atât la nivel național, cât și regional, pentru a răspunde necesităților grupurilor de cercetare și de dezvoltare, ale arhitecților, designerilor, grupurilor axate pe informatică, cercetătorilor în domeniul tendințelor, inovatorilor și investitorilor etc.

- (ii) Dezvoltarea produsului și strategia inovatoare (care acoperă realizarea unor noi posibilități, idei și inițiative, contribuind la inovare și creații noi).

Măsurile care urmează a fi folosite includ programe structurale de dezvoltare, instituirea unui forum de afaceri orientat spre societățile de mici dimensiuni, proiecte de inovare asociate cu diferite instituții de învățământ, concursuri de design/proiectare, dezvoltarea unor noi produse în cadrul noilor segmente de piață (precum piețele de petrecere a timpului liber, facilități/infrastructură pentru „domeniile publice”; produse din lemn pentru îngrijirea sănătății etc.) și proiecte de dezvoltare care vizează producerea de profit în lanțul de valoare (precum materiale brute, produse secundare, comerțul cu lemn și comerțul electronic). Alte măsuri includ instituirea unui forum și a unor structuri de dezvoltare a noutăților și a inovării, proiecte studențești pentru inovare și concursuri de proiectare și design pentru a spori utilizarea de materiale din lemn specifice.

- (iii) Strategia de cooperare și eficiență (care acoperă îmbunătățirea canalizării bunurilor și proceselor în lanțul de valoare și în eficiența costurilor, crearea de valoare și profitabilitate, precum și utilizarea optimă a resurselor umane și a infrastructurii).

Măsurile includ dezvoltarea unui sistem integrat de logistică pentru a îmbunătăți coordonarea distribuirii bunurilor și calitatea și prețul produselor, tehnologia informațională

pentru a economisi costurile legate de nivelul de vânzare/distribuție și dezvoltarea de sisteme informatice de comunicare de-a lungul lanțului de valoare pentru a îmbunătăți calitatea. Alte măsuri includ concursuri, studii pregătitoare privind dezvoltarea unui sistem informatic integrat și digitalizarea informațiilor privind bunurile de-a lungul lanțului de valoare, programe de competență privind eficiența costurilor legate de dezvoltarea valorii și (măsuri pentru) generarea de profituri în domeniul silviculturii, al industriei lemnului și al comerțului cu lemn.

Orientările interne SSE menționează costurile eligibile pentru IMM-uri, activitățile de pregătire și cercetare și dezvoltare, precum și pentru „investiții” (realizate de IMM-uri și în zonele regionale). O versiune tradusă a descrierilor costurilor eligibile cuprinse în orientările interne SEE este anexată alăturat ca anexa I⁽³²⁾.

Intensitățile ajutorului

În timp ce orientările interne SEE menționează intensități ale ajutorului pentru IMM-uri⁽³³⁾, intensitățile ajutorului pentru alte tipuri de ajutor sunt indicate doar prin trimitere la tabelul intitulat „Rate maxime de finanțare pentru sisteme gestionate de Innovasjon Norge – mărirea întreprinderii și domeniile eligibile pentru acordarea de ajutor”. Tabelul, care nu include nicio referire la sistemul de ajutoare privind lemnul, este reprodus într-o versiune tradusă în anexa II alăturată.

Întrucât tabelul face referire la două intensități diferite ale ajutorului în ceea ce privește studiile pregătitoare pentru cercetare și dezvoltare desfășurate în temeiul sistemelor intitulate „OFU/IFU” și „Omstilling og nyskaping”, autoritățile au explicat că intensitatea ajutorului prevăzută pentru sistemul OFU/IFU este intensitatea care a fost aplicată sistemului de ajutoare privind lemnul. Diferența dintre intensitățile ajutorului o constituie faptul că intensitatea ajutorului pentru studiile de fezabilitate tehnice realizate de întreprinderi mari în contextul cercetării pre-concurențiale (pentru întreprinderile mari) poate ajunge la 55 % în temeiul sistemului *Omstilling og nyskaping*, în timp ce intensitatea corespunzătoare a ajutorului în temeiul sistemului OFU/IFU este de numai 50 %.

Intensitățile ajutorului în contextul cofinanțării și al finanțării în proporție de 100 % a costurilor

Subvențiile acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul depind, în principiu, de contribuțiile aduse de către destinatari sub forma finanțării și a forței de muncă⁽³⁴⁾. Cu toate acestea, nu există nicio cerință minimă privind cofinanțarea; proporția acesteia diferă mai degrabă în funcție de obiective și natura proiectului. În acest context, autoritățile norvegiene au afirmat că ajutorul, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, este acordat în conformitate cu intensitățile ajutorului prevăzute în orientările interne SEE, astfel încât, *de facto*, există întotdeauna o formă de cofinanțare.

⁽³²⁾ Traducere realizată de Autoritate.

⁽³³⁾ În cazul investiției, intensitatea maximă este de 7,5 % pentru întreprinderile mijlocii și de 15 % pentru întreprinderile mici, în timp ce pentru serviciile de consultanță și târgurile comerciale nivelul este fixat la 50 %.

⁽³⁴⁾ Secțiunile 1.4 și 7.1 din raportul grupului de lucru.

⁽³¹⁾ Secțiunile 4.1-4.4 și 5 din raportul grupului de lucru.

Cu toate acestea, autoritățile au explicat, de asemenea, că ele pun în aplicare, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, o metodă prin care anumite proiecte primesc o finanțare a costurilor în proporție de 100 % – caz în care nu există niciun fel de cofinanțare. În această privință, autoritățile au făcut referire la raportul grupului de lucru care prevede că: „Partea de finanțare, în temeiul sistemului, variază în funcție de obiectivul și natura proiectelor. Sistemul poate finanța întregul proiect [costurile] în cazul în care este dificilă identificarea unei persoane care poate beneficia în mod direct de pe urma proiectului, de exemplu în cazul unor proiecte de studii sau studii pregătitoare. Partea de finanțare, în temeiul sistemului, poate fi, în mod corespunzător, redusă în cazul proiectelor care se așteaptă să fie de o utilitate semnificativă și directă pentru participanții la proiect. Normele SEE privind ajutorul de stat trebuie aplicate. Trebuie elaborate principii și practici administrative pentru sistem în limitele stabilite de aceste norme.”⁽³⁵⁾

Autoritățile au explicat în continuare că practica de a acorda o finanțare în proporție de 100 % a fost utilizată în cazurile în care identificarea părților interesate care ar beneficia în mod direct de pe urma proiectului a fost dificilă (sau în cazul în care se consideră că întreprinderile individuale primesc doar un beneficiu modest), astfel cum este cazul studiilor și rapoartelor preliminare din domeniile țintă specifice. Un exemplu în acest sens, care a fost menționat de către autorități, este subvenția de 125 000 NOK acordată Norsk Treteknisk Institutt pentru un proiect privind dezvoltarea produsului lambriuri șlefuite pentru uz interior⁽³⁶⁾. Autoritățile norvegiene au afirmat că rezultatele (proiectului) sunt accesibile societăților participante și că, în orice caz, mare parte a informațiilor deținute de Norsk Treteknisk Institutt este în general accesibilă prin biblioteca acestuia.

2.5. Ajutorul de minimis

Autoritățile norvegiene au susținut că subvențiile acordate pe baza dispozițiilor specifice, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, îndeplinesc condițiile privind calificarea acestora drept ajutor *de minimis*. Autoritățile au explicat că, în cazul în care s-a acordat ajutor *de minimis*, „scrisoarea de autorizare” trimisă destinatarului ajutorului face referire la pragul *de minimis* și la cadrul temporal, precum și la obligația destinatarului ajutorului de a informa autoritățile cu privire la ajutorul primit din alte surse, în termen de trei ani de la momentul în care s-a autorizat acordarea de ajutor⁽³⁷⁾.

În plus, autoritățile au explicat existența unei practici administrative prin care ajutorul acordat, de exemplu, pentru cercetare și dezvoltare, poate fi „completat” cu ajutor *de minimis*. Această practică este prevăzută, în mod specific, în orientările interne SEE în versiunile datate septembrie 2004 și iulie 2005⁽³⁸⁾.

⁽³⁵⁾ Secțiunea 7.1 din raportul grupului de lucru.

⁽³⁶⁾ Deși această sumă s-ar califica drept *de minimis*, Norsk Treteknisk Institutt a primit și un alt ajutor.

⁽³⁷⁾ Această cerere de informații este formulată în felul următor: „EØS-regelverket – opplysningsplikt Tildelingen av tilskuddet skjer i henhold til reglene for bagatellmessig støtte. Ved eventuelle nye søknader om offentlig støtte (uansett støttekilde) har støttetaker plikt til å opplyse om dette tilskuddet. Opplysningsplikten gjelder i 3 år fra tilsagnstidspunktet. Støttetakeren må ikke motta mer enn til sammen 100 000 Euro (ca. kr 815 000,-) i støtte etter reglene for bagatellmessig støtte over et tidsrom på 3 år.”

⁽³⁸⁾ Secțiunea 4.2 a acestora.

2.6. Durata

Autoritățile norvegiene au afirmat că sistemul de ajutoare privind lemnul a fost funcțional începând cu 1 iulie 2000 (adică data de la care se puteau depune cereri de acordare de sprijin) și a rămas în vigoare timp de cinci ani, până la sfârșitul lui 2005 (ultima autorizare a fost acordat la 30 decembrie 2005)⁽³⁹⁾.

2.7. Comerțul cu produse lemnoase

Din Cartea albă prezentată de Guvern Parlamentului privind crearea de valoare și oportunitățile în cadrul sectorului forestier rezultă că Norvegia exportă produsele sale lemnoase către UE. În această privință, în secțiunea 4.3 din Cartea albă se menționează în mod special că „Norvegia exportă aproximativ 85-90 % din producția totală a produselor de lemn și de hârtie și aproximativ 35 % din producția de cherestea. Furnizările către țările UE se ridică la 70 % și, respectiv, 90 % din exporturile totale. Orice strategie sau intervenție politică în cadrul UE care ar putea afecta importul UE de produse ale industriei lemnului ar putea avea consecințe semnificative asupra sectorului forestier norvegian”⁽⁴⁰⁾. În plus, statisticile Eurostat arată că produsele lemnoase sunt comercializate în mod extensiv în UE⁽⁴¹⁾. În sfârșit, din statisticile realizate de „Statisticile norvegiene” (*Statistisk sentralbyrå*) rezultă că Norvegia importă, de asemenea, cantități însemnate de cherestea, lemn prelucrat și produse din lemn (*Tømmer, trelast og kork*) din UE⁽⁴²⁾.

2.8. Domeniul de aplicare a Acordului SEE

Articolul 8 alineatul (3) din Acordul SEE prevede că:

„Cu excepția cazului în care se prevede altfel, dispozițiile prezentului acord se aplică numai:

- (a) produselor care se încadrează în capitolele 25-97 din Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor, excluzând produsele enumerate în Protocolul 2;

⁽³⁹⁾ Acest lucru este confirmat de observațiile la propunerea privind bugetul de stat în St. prp. nr. 1 (2000-2001) și în raportul grupului de lucru.

⁽⁴⁰⁾ Traducere realizată de către Autoritate a următorului citat: „Norge eksporterer ca 85-90 % av produksjonen av tremasse og papirprodukter og ca 35 % av trelast-produksjonen. Leveransene til EU-land utgjør henholdsvis 70 % og 90 % av eksporten. Eventuelle strategier eller politiske vedtak innen EU som kan påvirke EUs import av skogindustriprodukter vil kunne få store konsekvenser for den norske skogsektoren.”

⁽⁴¹⁾ Statisticile realizate de Eurostat pentru anii 1999-2004 (care acoperă atât importurile, cât și exporturile, pe teritoriul UE, de diferite varietăți de lemn și de cherestea rafinate, valoarea fiind exprimată fie în mii de metri cubi, fie în tone) arată că există un comerț extensiv de produse lemnoase în cadrul UE. Statisticile relevante sunt (i) importuri și exporturi de lemn rotund în interiorul UE-25; „table fores51”; (ii) importuri de celuloză, hârtie și carton în interiorul UE-25; „table fores62”; (iii) exporturi de celuloză în interiorul UE-25 „table fores62”; (iv) importuri de lemn tăiat și de lambriuri din lemn în interiorul UE-25; „table fores61”; și (v) exporturi de lemn tăiat în interiorul UE-25 „table fores61”. Toate statisticile sunt disponibile la adresa <http://europa.eu.int/comm/eurostat> sau contactând Eurostat prin intermediul site-ului web al acestuia.

⁽⁴²⁾ A se vedea pagina web: <http://www.ssb.no/muh/tab15-01.shtml> care prezintă tabelul 15, intitulat „Trade with selected countries by two-digit SITC. Jan-mar 2006. Million kroner” (Comerț cu anumite țări, pe rubrică CSCI cu două cifre. Ianuarie-martie 2006. Milioane de coroane).

(b) produselor menționate în Protocolul 3, sub rezerva sistemului specific prevăzut în protocolul respectiv.”

Lemnul și produsele din lemn intră sub incidența capitolului 44.

2.9. Motive privind inițierea procedurii

Autoritatea a deschis procedura de investigație formală pe baza constatărilor preliminare cu privire la faptul că sistemul de ajutoare privind lemnul implică ajutor de stat care nu s-ar încadra în niciuna dintre excepțiile prevăzute în Acordul SEE. În consecință, Autoritatea are îndoieli cu privire la faptul că sistemul de ajutoare privind lemnul ar putea fi considerat ca fiind compatibil cu funcționarea Acordului SEE. S-a făcut referire la faptul că documentele prezentate de către autoritățile norvegiene privind sistemul de ajutoare privind lemnul nu conțineau definiții specifice ale proiectelor eligibile, ale costurilor eligibile sau ale plafoanelor privind suma maximă de ajutor care ar putea fi acordată.

Autoritățile norvegiene au fost invitate să furnizeze informații privind existența oricăror instrucțiuni interne care să prevadă că sistemul ar trebui pus în aplicare în conformitate cu orientările privind ajutorul de stat și/sau cu regulamentele de exceptare în bloc. Autoritatea a subliniat, cu toate acestea, că, chiar dacă s-ar putea dovedi existența unei astfel de practici administrative, Autoritatea ar putea considera în continuare sistemul ca fiind incompatibil cu funcționarea Acordului SEE în perspectiva existenței, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, a practicii privind acordarea de sprijin în proporție de 100 % pentru proiecte, în cazul în care autoritatea care efectuează gestiunea consideră că subvenția nu poate fi calificată drept ajutor, deoarece activitatea nu poate fi atribuită întreprinderilor individuale și se consideră că rezultă doar beneficii modeste.

În ceea ce privește faptul dacă subvențiile acordate pe baza dispozițiilor specifice privind ajutorul *de minimis*, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, îndeplinesc condițiile privind calificarea acestora drept ajutor *de minimis* în conformitate cu orientările privind ajutorul de stat sau regulamentul ulterior *de minimis* (care a înlocuit orientările privind ajutorul de stat în această privință începând cu 1 februarie 2003) ⁽⁴³⁾, Autoritatea a considerat că dispozițiile relevante nu par a respecta normele privind acordarea de ajutor *de minimis*.

3. Observații din partea autorităților norvegiene

3.1. Procedură

Autoritățile norvegiene recunosc faptul că sistemul ar fi trebuit notificat în mod formal Autorității, susținând însă că simplul fapt că sistemul de ajutoare privind lemnul nu a fost notificat nu înseamnă că Autoritatea poate decide, doar pe această bază, că acesta este incompatibil cu funcționarea Acordului SEE.

3.2. Aspecte de fond

Existența instrucțiunilor interne sau a ordinelor din partea autorității

Autoritățile norvegiene susțin faptul că normele materiale privind ajutorul de stat ale Acordului SEE au fost respectate

în practică. Mai întâi, politica superioară a Innovaşjon Norge prevede ca toate finanțările să fie acordate în limitele stabilite prin acordurile internaționale la care Norvegia este parte. În al doilea rând, gestionarii de dosar ai Innovaşjon Norge au fost instruiți (cu ajutorul raportului grupului de lucru) să pună în aplicare sistemul de ajutoare privind lemnul în conformitate cu Acordul SEE. Au fost elaborate orientări interne SEE cu scopul de a facilita respectarea Acordului SEE. În al treilea rând, gestionarii de dosar cunosc orientările privind ajutorul de stat și participă la cursuri referitoare la acest subiect. În cazul în care au îndoieli, aceștia pot solicita asistență din partea departamentului juridic al Innovaşjon Norge.

Cazuri în care nu se acordă ajutor

În ceea ce privește practica finanțării în proporție de 100 % a costurilor proiectului, autoritățile norvegiene au susținut că această practică implică proiecte care nu intră în domeniul de aplicare a Acordului SEE fie pentru că nu s-a acordat niciun ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE, fie pentru că ajutorul a fost acordat sub formă de ajutor *de minimis*. Autoritățile au pus la dispoziție un tabel care prevede modul de alocare a tuturor finanțărilor acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul.

Autoritățile susțin că în opt cazuri (reprezentate de două exemple) ajutorul a fost acordat pentru proiecte care implică produse (precum „cherestea fixă”) care nu sunt menționate la capitolele 25-97 din Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor și, prin urmare, nu intră în domeniul de aplicare a Acordului SEE.

Autoritățile afirmă, în continuare, că un număr de 114 beneficiari în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul nu pot fi calificați drept „întreprinderi” în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE, deoarece beneficiarii nu desfășoară o activitate economică. 15 cazuri sunt considerate ca fiind „instituții de educație și de cercetare”; 25 de cazuri de „entități publice” implică sprijin acordat municipalităților; iar 74 de cazuri se referă la sprijinul acordat „organizațiilor sectoriale”.

În ceea ce privește cazurile de „instituții de învățământ și de cercetare” (reprezentate de două exemple, dintre care unul implică o organizație non-profit), autoritățile consideră că acestea nu intră sub incidența domeniului de aplicare a articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE în temeiul secțiunii 2.2 din fostul capitol nr. 14 din Orientările privind ajutorul de stat privind cercetarea și dezvoltarea, potrivit căruia „instituții nonprofit de cercetare și de învățământ superior nu intră, în mod obișnuit, sub incidența articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE”, care prevede că „în cazul în care rezultatele proiectelor de cercetare și dezvoltare finanțate în mod public realizate de către aceste stabilimente sunt puse la dispoziția industriei europene în mod nediscriminatoriu, Autoritatea AELS de Supraveghere va presupune că, în mod normal, nu este implicat ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE”.

⁽⁴³⁾ Fostul capitol nr. 12 din orientările privind ajutorul de stat a fost eliminat prin Decizia nr. 198/03/COL a Autorității din 5 noiembrie 2003. Cu toate acestea, începând cu 1 februarie 2003, capitolul 12 a fost deja înlocuit prin Regulamentul (CE) nr. 69/2001, denumit în continuare „regulamentul *de minimis*”.

Autoritățile norvegiene susțin că ajutorul acordat „organizațiilor sectoriale” (alcătuite din organizații non-profit implicate în difuzarea de informații) nu implică ajutor de stat, deoarece finanțarea nu este direcționată (în mod direct) către întreprinderi, ci este canalizată prin intermediul organizațiilor de filială care nu sunt considerate a fi întreprinderi. Se face referire la decizia Comisiei privind Asetra, care, potrivit autorităților norvegiene, a fost abrogată, deoarece Asetra nu era o întreprindere în sensul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE ⁽⁴⁴⁾. Se susține, de asemenea, că, în câteva cauze, Curtea de Justiție a interpretat „conceptul de «avantaj economic»” și că în cauza C-143/99, *Adria Wien*, argumentele Curții indică faptul că trebuie să se distingă între avantajele abstracte (și anume costuri care, în mod obișnuit, nu ar fi „incluse în bugetul” întreprinderii) și cele care ar fi incluse în buget ⁽⁴⁵⁾.

Autoritățile susțin, de asemenea, faptul că într-un număr de 31 de cazuri ulterioare (dintre care se oferă câteva exemple), beneficiarii nu au primit un avantaj economic, întrucât aceștia au prestat în schimb un serviciu și, prin urmare, cazurile nu intră în domeniul de aplicare al articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE.

Ajutorul *de minimis*

Autoritățile norvegiene fac referire la scrisoarea de autorizare care prevede că destinatarul trebuie să furnizeze informații „privind ajutorul primit pe baza unor noi cereri potențiale de ajutor public [...]”. Această obligație are o durată de trei ani din momentul emiterii scrisorii de autorizare. Destinatarul ajutorului nu poate primi un ajutor *de minimis* care să depășească un total de 100 000 EUR (aproximativ 815 000 NOK) de-a lungul unei perioade de trei ani”.

Autoritățile susțin că referirea la „orice perioadă de trei ani” evidențiază faptul că destinatarul ajutorului nu poate primi ajutor *de minimis* în timpul unei perioade de trei ani, nici anterior, nici ulterior scrisorii de autorizare. Obligația de a furniza informații privind ajutorul primit în termen de trei ani de la data scrisorii de autorizare, trebuie interpretată în contextul fragmentului privind obligația de a nu primi ajutor de-a lungul „oricărei” perioade de trei ani. Potrivit autorităților, acest lucru asigură respectarea regulamentului *de minimis*. În plus, autoritățile afirmă că, în orice caz, majoritatea ajutoarelor alocate se află sub limita *de minimis*.

Cu toate acestea, conform explicațiilor autorităților, „cadru [procedural] al ajutorului *de minimis* nu a fost, în [anumite] cazuri respectat, întrucât [s-a] considerat că ajutorul respecta normele de fond și excepțiile în bloc privind ajutorul acordat IMM-urilor, cercetării și dezvoltării și ajutorului pentru formare”. Autoritățile au explicat, ulterior, că referirea la nerespectarea „normelor procedurale” înseamnă că în 10 cazuri ajutorul a fost acordat până la intensitatea permisă a ajutorului, fiind însă completat cu ajutor *de minimis*, fără a se informa destinatarul cu privire la elementul *de minimis* al ajutorului.

Compatibilitatea ajutorului

Autoritățile norvegiene susțin că Autoritatea nu a acordat o atenție suficientă practicilor și procedurilor aplicate de Innovasjon Norge în evaluarea compatibilității ajutorului.

Autoritățile afirmă, în principiu, că nu a fost acordat niciun ajutor sub formă de ajutor regional, în temeiul sistemului de

ajutoare privind lemnul, și că este posibil ca tabelul (anexat orientărilor privind ajutorul de stat), care stabilește intensități maxime ale ajutorului (inclusiv privind ajutorul regional), să fi condus la această neînțelegere. Imediat după aceea, autoritățile au afirmat că există, cu toate acestea, exemple în care ajutorul a fost acordat până la intensitățile maxime permise ale ajutorului pentru cercetare și dezvoltare, acesta fiind, însă, completat cu un bonus de ajutor regional de 5 %. Este dat exemplul ajutorului acordat *Trysil Skog AS*.

În ceea ce privește cele 78 de cazuri de cercetare și dezvoltare (dintre care se menționează trei exemple), autoritățile susțin că ajutorul a fost acordat în conformitate cu principiile materiale prevăzute în orientările privind ajutorul de stat. S-a luat în considerare măsura în care un proiect anticipează dezvoltarea noilor tehnologii, a cunoștințelor sau metodelor și s-a acordat prioritate celor mai inovatoare proiecte. S-a luat, de asemenea, în considerare faptul dacă proiectul este eligibil pentru finanțare din alte surse, cum ar fi în temeiul sistemului *Skattefunn*.

Autoritățile susțin că, deși referirea la titlul și publicarea regulamentelor de exceptare în bloc a IMM-urilor și ajutorul pentru pregătire nu sunt citate în orientările interne SEE, regulamentele sunt „într-o mare măsură, încorporate”.

II. EVALUARE

1. Prezența ajutorului de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE

Articolul 61 alineatul (1) din Acordul SEE prevede că:

„Este incompatibil cu prezentul acord orice ajutor acordat de statele membre ale CE, statele AELS sau din resurse de stat, sub orice formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor mărfuri, în măsura în care afectează comerțul dintre părțile contractante, cu excepția cazului în care se prevede altfel în prezentul acord.”

Pentru a constitui ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE, o măsură trebuie să îndeplinească următoarele criterii cumulative: aceasta trebuie (i) să confere destinatarilor un avantaj economic care nu este obținut în cursul desfășurării obișnuite a activității de afaceri; (ii) avantajul trebuie acordat de către stat sau din resurse de stat; (iii) măsura trebuie să fie selectivă, favorizând anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri; și (iv) aceasta trebuie să denatureze concurența sau să afecteze comerțul între părțile contractante.

1.1. Avantaj economic

Măsura trebuie să confere destinatarilor un avantaj economic care nu este obținut în cursul desfășurării obișnuite a activității de afaceri.

În temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, autoritățile norvegiene acordă subvenții financiare societăților, autorităților, asociațiilor de afaceri, sindicatelor etc. care pot contribui la realizarea obiectivelor sistemului. Întreprinderile care beneficiază de astfel de subvenții primesc un avantaj economic, adică subvenția, pe care nu ar fi primit-o în cursul desfășurării obișnuite a activității de afaceri.

⁽⁴⁴⁾ Decizia Comisiei din 31 martie 2000 privind ajutorul de stat N 673/99 (JO C 184, 1.7.2000, p. 25).

⁽⁴⁵⁾ Cauza C-143/99, *Adria Wien*, Rec., 2001, p. I-8365.

1.2. Prezența resurselor de stat

Avantajul trebuie acordat de către stat sau din resurse de stat.

Subvențiile acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul sunt finanțate de către Ministerul Agriculturii și Alimentației și provin direct de la bugetul de stat.

1.3. Favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri

Măsura trebuie să favorizeze anumite întreprinderi sau producția anumitor bunuri.

Rezultă din diferite lucrări legislative pregătitoare (precum Cartea albă, recomandarea și raportul grupului de lucru) care au condus la instituirea sistemului de ajutoare privind lemnul, că sistemul vizează îmbunătățirea (i) valorii activității de prelucrare a lemnului (ii) relațiilor la diferite niveluri ale comerțului dintre pădure și piață (care include furnizarea de material brut către industria de prelucrare a lemnului), alături de obiectivul general de a spori utilizarea reală a tâmplăriei.

În consecință, subvențiile în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul sunt acordate numai în cazul în care se consideră că acestea pot aduce beneficii sectorului de prelucrare a lemnului și industriilor lemnului conexe, precum și furnizării de material brut unor astfel de industrii. În consecință, sistemul de ajutoare privind lemnul favorizează întreprinderile din cadrul sectorului industriei lemnului, excluzând alte sectoare, având, prin urmare, un caracter selectiv. În această privință, Curtea AELS a susținut că o măsură poate fi selectivă chiar dacă aceasta acoperă (întreprinderile fiind incluse) un sector întreg ⁽⁴⁶⁾.

Ar trebui subliniat faptul că, deși subvențiile în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul pot fi acordate, de asemenea, unor întreprinderi din alte industrii (de exemplu în cazul în care industriile exploatează utilizarea lemnului în combinație cu alte materiale), această alternativă este deschisă doar industriilor care pot contribui la realizarea obiectivului global al sistemului de ajutoare privind lemnul privind îmbunătățirea, în general, a valorii în cadrul activității de prelucrare a lemnului. În consecință, Autoritatea consideră că această alternativă vizează, la rândul său, în ultimă instanță, favorizarea întreprinderilor din industriile de prelucrare a lemnului și industriile lemnului conexe.

1.4. Denaturarea concurenței și efectul asupra comerțului între părțile contractante

Măsurile trebuie să denatureze concurența și să afecteze comerțul între părțile contractante.

În temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, autoritățile norvegiene acordă subvenții întreprinderilor din industriile de prelucrare a lemnului (și cele conexe). Industria norvegiană exportă o proporție ridicată a cherestelei cu ridicata și a produselor din lemn rafinate (până la 90 %) către alte țări SEE în care produsele din lemn sunt comercializate în mod extensiv. În plus, Norvegia importă, de asemenea, cherestea, lemn prelucrat și produse din lemn din UE. În astfel de circumstanțe,

acordarea de sprijin întreprinderilor, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, va consolida poziția destinatarilor în comparație cu întreprinderile care sunt situate în Norvegia sau în alte țări SEE și care concurează în activitățile de prelucrare a lemnului (și cele conexe). În plus, întrucât lemnul constituie doar unul dintre materialele brute utilizate în activitățile de construcție, subvențiile primite de către societățile de construcții, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, va consolida poziția acestora față de alte întreprinderi care concurează în activitatea de construcție ⁽⁴⁷⁾.

Pe această bază, Autoritatea consideră că acordarea de sprijin financiar întreprinderilor în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul denaturează concurența și afectează comerțul.

1.5. Încheierea și existența unui sistem de ajutor

Având în vedere cele menționate mai sus, concluzia Autorității este că sistemul de ajutoare privind lemnul îndeplinește testul prevăzut la articolul 61 alineatul (1) din Acordul SEE și, prin urmare, reprezintă ajutor de stat. Cu toate acestea, autoritățile norvegiene au susținut că unele dintre subvențiile individuale acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul nu intră în domeniul de aplicare a Acordului SEE sau nu pot fi calificate drept ajutor de stat.

Autoritatea și-a exprimat punctul de vedere (care rămâne necontestat de către autoritățile norvegiene) cu privire la faptul că sistemul de ajutoare privind lemnul constituie un act pe baza căruia, fără a fi necesare măsuri suplimentare de punere în aplicare, pot fi acordate ajutoare individuale întreprinderilor definite în cadrul actului într-un mod general și abstract. În consecință, sistemul este calificat drept un sistem de ajutoare în sensul articolului 1 litera (d) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. În această privință, Autoritatea reamintește faptul că în cauza C-310/99, Curtea Europeană de Justiție a dispus că: „Nu a fost necesar ca decizia contestată să includă o analiză a ajutorului acordat în cazuri individuale pe baza sistemului. Abia în stadiul recuperării ajutorului este necesar să se examineze situația individuală a fiecărei întreprinderi în cauză.” ⁽⁴⁸⁾ În conformitate cu jurisprudența respectivă, Autoritatea a evaluat sistemul de ajutoare privind lemnul pe baza caracteristicilor sistemului (în contrast cu circumstanțele acordării ajutorului individual în temeiul sistemului). Argumentele autorităților norvegiene nu pot afecta evaluarea respectivă, exercitând un rol doar în cazul în care și atunci când se va pune în discuție recuperarea. Concluzia cu privire la existența sau nu a compatibilității sistemului cu funcționarea Acordului SEE nu aduce prejudicii aspectului privind recuperarea în cazuri individuale de acordare de ajutor. Astfel cum s-a subliniat în hotărârea citată mai sus, există un pas ulterior, iar recuperarea va fi dispusă în acele cazuri în care dispozițiile esențiale privind ajutorul de stat au fost, în realitate, încălcate.

⁽⁴⁷⁾ A se vedea în acest sens cauza 730/79, *Philip Morris/Comisia*, Rec., 1989, p. 2671, punctul 11, în care se prevede că „în cazul în care ajutorul financiar de stat consolidează poziția unei întreprinderi față de altă întreprindere care concurează pe piața comercială intra-comunitară, se consideră că aceasta din urmă este afectată de ajutorul respectiv”.

⁽⁴⁸⁾ Cauza C-310/99, *Italia/Comisia*, Rec., 2002, p. I-2289, punctul 91. În cauza C-66/02, *Italia/Comisia*, Rec., 2005, p. I-10901, punctul 91, Curtea a dispus că „în cazul unui sistem de ajutoare, Comisia se poate limita la a examina caracteristicile generale ale sistemului în cauză, fără a fi necesar să examineze fiecare caz specific în care acesta se aplică [...] pentru a stabili dacă sistemul implică elemente de ajutor”. A se vedea, de asemenea, cauza E-2/05, *ESA/Iceland*, Raportul Curții AELS 2005, p. 202, punctul 24.

⁽⁴⁶⁾ Cauze conexate E-5/04, E-6/04 și E-7/04, *Fesil și Finnjord*, Rec., 2005, p. 117, punctul 77. Această hotărâre confirmă jurisprudența Curții Europene de Justiție stabilită în cauza C-75/97, *Belgia/Comisia*, Rec., 1999, p. I-3671, punctul 33. A se vedea, de asemenea, cauza C-66/02, *Italia/Comisia*, Rec., 2005 I-10901, punctul 95.

Autoritatea observă faptul că autoritățile norvegiene nu au contestat faptul că sistemul de ajutoare privind lemnul permite alocarea de fonduri destinatarilor în ceea ce privește produse care intră sub incidența Acordului SEE, cum ar fi lemnul. Autoritățile norvegiene nu au contestat nici faptul că sistemul de ajutoare privind lemnul include posibilitatea de a finanța entități care pot fi considerate drept întreprinderi în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE. În sfârșit, nu se contestă faptul că sistemul de ajutoare privind lemnul nu a finanțat în mod exclusiv beneficiari care au prestat în schimb un serviciu.

Cu alte cuvinte, sistemul însuși prevedea acordarea de ajutor de stat. Posibilitatea ca anumiți destinatari, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, nu pot intra în domeniul de aplicare al Acordului SEE [prin referire la faptul că produsele acestora nu intră sub incidența Acordului sau că ei înșiși nu reprezintă întreprinderi în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE] nu schimbă calificarea sistemului de ajutoare privind lemnul drept sistem de ajutoare în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE.

2. Cerințe procedurale

În conformitate cu articolul 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție, „Autoritatea de Supraveghere a AELS este informată, în timp suficient pentru a i se oferi posibilitatea de a-și prezenta observațiile, cu privire la orice plan de acordare sau de modificare a ajutorului [...]”. Statul în cauză nu va pune în aplicare măsurile pe care le propune până în momentul în care procedura a condus la luarea unei hotărâri definitive”.

Autoritatea observă, mai întâi, faptul că, deoarece capitolul 44 din Sistemul armonizat de denumire și codificare a mărfurilor (privind lemnul și articolele din lemn) intră sub incidența Acordului SEE, sistemul de ajutoare privind lemnul trebuie evaluat pe baza Acordului. Autoritățile norvegiene nu au notificat sistemul de ajutoare privind lemnul anterior punerii sale în aplicare și, prin urmare, nu și-au respectat obligațiile care le revin în temeiul articolului 1 alineatul (3) din partea I a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. În consecință, ajutorul de stat acordat în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul constituie „ajutor ilegal” în sensul articolului 1 litera (f) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție.

3. Compatibilitatea ajutorului

Ca punct preliminar, Autoritatea ia act de faptul că, în timp ce sistemul de ajutoare privind lemnul cuprinde detalii cu privire, de exemplu, la obiectivele și costurile eligibile, se pare că acesta nu conține nicio condiție conform căreia trebuia acordat ajutorul. Un sistem care nu conține nicio restricție specifică privind acordarea de ajutor (de exemplu în ceea ce privește intensitatea ajutorului) nu poate fi autorizat de către Autoritate ca fiind compatibil cu funcționarea Acordului SEE. Faptul că, în practică, orientările privind ajutorul de stat ale Autorității ar fi putut fi respectate în anumite cazuri individuale nu aduce atingere acestei poziții, acest lucru având, astfel cum s-a subliniat mai sus la punctul I-1.5, doar un efect asupra necesității recuperării.

Cu toate acestea, Autoritatea observă faptul că, în acest context, autoritățile norvegiene au afirmat că mențiunea în raportul

grupului de lucru privind punerea în aplicare a sistemului pe baza „principiilor și practicilor”, în limitele legislației SEE, constituie o referire implicită la orientările interne SEE. Autoritatea înțelege argumentul ca fiind acela potrivit căruia orientările respective, care stabilesc, de exemplu, intensitățile maxime permise ale ajutorului în temeiul legislației SEE în situații diverse, trebuiau considerate ca fiind normele sistemului și condițiile pe baza cărora s-ar fi acordat ajutor în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul. Cu alte cuvinte, sistemul cuprindea un set care putea fi identificat de norme care limitează acordarea de ajutor în temeiul acestuia.

În măsura în care autoritățile norvegiene iau act de faptul că „orientările sunt revizuite în mod continuu”, se reamintește faptul că se va evalua compatibilitatea ajutorului de stat ilegal cu funcționarea Acordului SEE în conformitate cu criteriile de fond prevăzute în instrumentul în vigoare în momentul în care a fost acordat ajutorul sau, în cazul unui sistem, în momentul instituirii acestuia. În plus, fiecare revizuire a normelor unui sistem trebuie evaluată pentru a stabili dacă aceasta constituie o modificare a sistemului în sensul Deciziei 195/04/COL⁽⁴⁹⁾. În consecință, evaluarea de mai jos examinează faptul dacă orientările SEE ale Innovasjon Norge, inclusiv modificările ulterioare ale acestora, ar putea, în calitate de norme ale sistemului de ajutoare privind lemnul, fi considerate ca fiind compatibile cu funcționarea Acordului SEE și, în special, cu orientările privind ajutorul de stat ale Autorității și cu regulamentele de exceptare în bloc, astfel cum acestea sunt aplicabile la fiecare dintre momentele respective.

3.1. Compatibilitatea cu articolul 61 alineatul (2) din Acordul SEE

Niciuna dintre excepțiile prevăzute la articolul 61 alineatul (2) din Acordul SEE nu se aplică în acest caz, întrucât sistemul de ajutoare privind lemnul nu vizează realizarea obiectivelor menționate în dispozițiile respective.

3.2. Compatibilitatea cu articolul 61 alineatul (3) din Acordul SEE

O măsură de ajutor de stat este considerată a fi compatibilă cu funcționarea Acordului SEE, conform articolului 61 alineatul (3) litera (a) din Acordul SEE, atunci când aceasta este menită să promoveze dezvoltarea economică a zonelor în care standardul de viață este anormal de scăzut sau unde gradul de ocupare a locurilor de muncă este redus. Cu toate acestea, întrucât nu există astfel de zone menționate în harta de ajutor regional norvegiană, această dispoziție nu este relevantă⁽⁵⁰⁾.

În plus, excepția prevăzută la articolul 61 alineatul (3) litera (b) din Acordul SEE nu se aplică deoarece ajutorul acordat în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul nu vizează promovarea realizării unui proiect important de interes european comun sau remedierea unei perturbări grave a economiei norvegiene.

⁽⁴⁹⁾ Decizia 195/04/COL a Autorității din 14 iulie 2004 (JO L 139, 25.5.2006, p. 37), modificată prin Decizia nr. 319/05/COL a Autorității din 14 decembrie 2005 (JO C 286, 23.11.2006, p. 9). A se vedea, de asemenea, cauza T-195/01, *Gibraltar/Comisia*, Rec., 2001, II-3915. Ar trebui subliniat faptul că, din moment ce instituirea inițială a sistemului a fost „ilegală” din punctul de vedere al procedurii, toate modificările ulterioare ale sistemului respectiv trebuie considerate, de asemenea, ca fiind ajutor ilegal.

⁽⁵⁰⁾ A se vedea Decizia nr. 327/99/COL a Autorității din 16 decembrie 1999 privind harta zonelor asistate și nivelurile de ajutor (Norvegia).

Cu toate acestea, excepția prevăzută la articolul 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul SEE, care stipulează că ajutorul de stat poate fi considerat compatibil cu piața comună atunci când facilitează dezvoltarea anumitor activități economice sau a anumitor zone economice și nu afectează în mod negativ condițiile de comerț într-un mod care să fie contrar interesului comun, poate fi aplicabilă. Acest lucru are loc în cazul în care măsura respectă orientările privind ajutorul de stat sau orice reglementări de exceptare în bloc aplicabile.

Ajutorul regional

Întreprinderile devin eligibile pentru ajutor regional atunci când acestea sunt înființate în anumite regiuni care sunt determinate făcând trimitere la harta pentru ajutor regional a Norvegiei, menționată mai sus, și atunci când sunt îndeplinite condițiile stabilite în orientările privind ajutorul de stat ⁽⁵¹⁾.

Autoritățile norvegiene au susținut faptul că ajutorul, în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, nu a fost acordat sub forma unui ajutor regional. Cu toate acestea, Autoritatea constată că sistemul de ajutoare privind lemnul a fost pus în aplicare în baza orientărilor interne SEE care stipulează posibilitatea acordării de ajutor regional pentru investiții ⁽⁵²⁾. În plus, autoritățile au făcut referire la cazuri în care ajutorul pentru cercetare și dezvoltare a fost suplimentat cu un bonus de ajutor regional de 5 % (Trysil Skog AS constituind un exemplu).

Autoritatea constată că trebuie îndeplinite condițiile prevăzute în orientările privind ajutorul de stat referitoare la acordarea de ajutor regional și în cazurile în care se acordă un bonus de ajutor regional. Cu toate acestea, nici raportul grupului de lucru și nici orientările interne SEE nu fac referire la condițiile care trebuie îndeplinite pentru acordarea ajutorului regional, cum ar fi identificarea beneficiilor regionale (sub formă de investiții profitabile sau de creare de locuri de muncă) și nici nu includ o referire la harta de ajutor regional a Norvegiei. În astfel de circumstanțe, Autoritatea nu poate fi sigură că dispozițiile privind ajutorul regional din sistemul de ajutoare privind lemnul sunt în conformitate cu orientările privind ajutorul de stat referitoare la ajutorul regional.

Ajutor pentru cercetare și dezvoltare

Ajutorul de stat pentru cercetare și dezvoltare poate fi considerat ca fiind compatibil cu funcționarea Acordului SEE atunci când sunt îndeplinite condițiile relevante prevăzute în orientările privind ajutorul de stat ⁽⁵³⁾. Orientările privind ajutorul de stat stabilesc definițiile diferitelor tipuri de

cercetare și dezvoltare, și anume „dezvoltare fundamentală”, „cercetare industrială” și „activități de dezvoltare precompetitivă” și intensitățile ajutorului respectiv care se aplică fiecăreia dintre aceste categorii.

Autoritatea constată că activitățile de cercetare eligibile, costurile eligibile și intensitățile ajutorului prevăzute în orientările interne ale SEE corespund celor stipulate în orientările privind ajutorul de stat referitoare la cercetare și dezvoltare, mai puțin cele legate de studiile tehnice pregătitoare. În timp ce tabelul privind intensitățile ajutorului prevăzut în orientările interne ale SEE se referă la două tipuri diferite de intensități ale ajutorului acordat pentru studiile tehnice pregătitoare, care sunt efectuate de către întreprinderi mari, în contextul cercetării precompetitive, și anume 50 % și 55 % ⁽⁵⁴⁾, orientările privind ajutorul de stat prevăd, în mod explicit, că o combinație de bonusuri nu poate genera o intensitate a ajutorului de peste 50 % pentru cercetarea precompetitivă ⁽⁵⁵⁾.

Având în vedere că una dintre intensitățile ajutorului menționată în orientările interne ale SEE nu este conformă cu orientările privind ajutorul de stat și că nu există nicio dovadă privind existența unei instrucțiuni pentru gestionarii de dosar privind aplicarea intensității ajutorului pentru sistemul OFU/IFU care să fie conformă orientărilor privind ajutorul de stat, ar rezulta că normele sistemului de ajutoare privind lemnul preconizează o posibilă intensitate a ajutorului care depășește nivelul maxim prevăzut de orientările privind ajutorul de stat. În plus, autoritatea nu a primit niciun argument pentru a accepta o intensitate a ajutorului mai mare decât cea stabilită în orientările privind ajutorul de stat.

Ajutor pentru IMM-uri și ajutor pentru formare

Ajutorul acordat în conformitate cu regulamentele de exceptare în bloc privind IMM-urile și/sau privind ajutorul pentru formare este considerat compatibil cu funcționarea Acordului SEE, cu condiția ca sistemul să îndeplinească toate condițiile regulamentului de exceptare în bloc și să conțină o trimitere explicită la acesta (prin citarea titlului și a referinței de publicare în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*) ⁽⁵⁶⁾. Cu toate acestea, nici bugetele de stat și nici raportul grupului de lucru sau orice alte lucrări legislative pregătitoare privind sistemul de ajutoare privind lemnul nu cuprind vreo mențiune referitoare la aplicarea regulamentului de exceptare pe categorii privind IMM-urile sau referitoare la regulamentul de exceptare pe categorii privind ajutorul pentru formare. În plus, Autoritatea nu a primit nicio informație din partea autorităților norvegiene cu privire la aplicarea oricăruia dintre regulamentele de exceptare pe categorii, în vederea publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*. Prin urmare, autoritățile norvegiene nu au respectat cerințele prevăzute în regulamentele de exceptare pe categorii și în sistemul de ajutoare privind lemnul și, în consecință, nu se poate considera că acestea respectă excepțiile pe categorii.

⁽⁵¹⁾ Fostul capitol 25 din orientările privind ajutorul de stat cu privire la ajutorul regional a fost înlocuit prin noi orientări la 6 aprilie 2006 și prin Regulamentul (CE) nr. 1628/2006 al Comisiei (încorporate prin Decizia nr. 157 a Comitetului mixt, publicată în JO L 89, 29.3.2007, p. 33, precum și în Suplimentul SEE nr. 15, 29.3.2007, p. 24). Regulamentul a intrat în vigoare la 9 decembrie 2006.

⁽⁵²⁾ A se vedea plafoanele (de ajutor regional) menționate în tabelul anexat la orientările interne SEE și partea explicativă privind ajutorul pentru investiții (secțiunea 4.6).

⁽⁵³⁾ Orientările anterioare privind cercetarea și dezvoltarea au fost înlocuite de noi orientări la 7 februarie 2007.

⁽⁵⁴⁾ Se pare că versiunile din 2000 și 2001 nu stabilesc deloc o intensitate specifică a ajutorului pentru studiile tehnice pregătitoare.

⁽⁵⁵⁾ Secțiunea 5.3 punctul 7 din fostul capitol 14 din orientările privind ajutorul de stat referitoare la cercetare și dezvoltare.

⁽⁵⁶⁾ A se vedea articolul 3 alineatul (3) din regulamentele de exceptare pe categorii privind IMM-urile și, respectiv, ajutorul pentru formare. Respectarea condițiilor formale ale excepțiilor pe categorii exclude cerința privind notificarea măsurii de ajutor.

Cu toate acestea, sistemul de ajutoare privind lemnul poate fi considerat compatibil cu funcționarea Acordului SEE pe baza articolului 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul SEE, având în vedere principiile de fond prevăzute în regulamentele de exceptare pe categorii privind IMM-urile și ajutorul pentru formare. În această privință, Autoritatea constată faptul că toate definițiile, costurile eligibile și intensitățile ajutorului privind ajutorul pentru formare prevăzute în orientările interne SEE⁽⁵⁷⁾ corespund regulamentului de exceptare pe categorii privind ajutorul pentru formare. În plus, definițiile, costurile eligibile și intensitatea aplicabilă a ajutorului pentru serviciile de consultanță și târgurile pentru IMM-uri prevăzute în orientările interne SEE⁽⁵⁸⁾ corespund regulamentului de exceptare în bloc privind IMM-urile.

Cu toate acestea, în conformitate cu secțiunea 4.3.2 din orientările interne SEE, ajutorul pentru IMM-uri poate fi acordat pentru „rețea și cooperare”, acesta constituind un obiectiv care, în mod clar, nu intră sub incidența domeniului de aplicare a dispozițiilor de fond prevăzute în regulamentul de exceptare pe categorii privind IMM-urile. În consecință, problema care se pune este dacă finanțarea în astfel de scopuri poate fi considerată compatibilă pe baza orientărilor privind ajutorul de stat referitoare la IMM-uri sau pe baza principiilor de fond prevăzute în acestea în mod direct, în conformitate cu articolul 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul SEE⁽⁵⁹⁾.

Orientările privind ajutorul de stat prevăd că finanțarea pentru „cooperare” poate fi acordată IMM-urilor, numai în cazul în care concurența nu este afectată într-o măsură care să contravină interesului comun. Pe această bază, Autoritatea consideră că posibilitatea prevăzută în orientările interne SEE de a finanța IMM-urile în vederea „identificării partenerilor de lucru, a strategiilor și a formalizării cooperării în timpul fazei de înființare” ar putea fi acceptabilă.

În mod contrar, Autoritatea consideră că posibilitatea de a finanța „acțiuni comune extraordinare”⁽⁶⁰⁾ neidentificate în timpul „fazei operaționale” deschide posibilitatea de finanțare, în orice moment, a unei game largi de măsuri, ceea ce nu ar intra, în mod necesar, în domeniul de aplicare a cooperării dintre IMM-uri, putând, în consecință, afecta concurența într-o măsură contrară interesului comun. În momentul interogării autorităților norvegiene cu privire la acest aspect, autoritățile au susținut că finanțarea în temeiul acestei dispoziții vizează doar serviciile de consultanță. Cu toate acestea, în același context, autoritățile au afirmat că dispoziția a oferit, de asemenea, posibilitatea de finanțare a „serviciilor conexe” în cadrul asistenței în rețea.

Autoritatea consideră că pe baza unor dispoziții atât de ambigue și de nelimitate, nu se poate garanta faptul că dispozițiile sistemului privind finanțarea IMM-urilor sunt în conformitate cu orientările privind ajutorul de stat privind IMM-urile sau cu principiile de fond ale acestora și, în consecință, acestea nu pot fi acceptate în temeiul articolului 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul SEE ca fiind compatibile cu funcționarea Acordului SEE.

⁽⁵⁷⁾ Secțiunea 4.4 a acestora.

⁽⁵⁸⁾ Secțiunile 4.3 și 4.3.1 ale acestora.

⁽⁵⁹⁾ Fostul capitol al orientărilor privind ajutorul de stat referitor la IMM-uri a fost înlocuit de Regulamentul de exceptare pe categorii privind IMM-urile din 26 iunie 2002.

⁽⁶⁰⁾ Astfel de măsuri cuprind măsuri similare îmbunătățirii performanței (*kompetanseheving*).

Practica de finanțare în proporție de 100 % a costurilor proiectului

Raportul grupului de lucru prevede că sistemul poate finanța costurile totale ale proiectului în cazul în care este dificilă identificarea unei persoane care să poată beneficia în mod direct de pe urma proiectului. Autoritățile au explicat faptul că finanțarea în proporție de 100 % a costurilor proiectului are loc, de exemplu, în cazurile în care este dificilă identificarea beneficiarilor direcți sau se consideră că destinatarii primesc doar un beneficiu modest (adică studii preliminare și rapoarte în domenii țintă specifice), pe baza faptului că nu există niciun fel de ajutor în aceste cazuri⁽⁶¹⁾.

În ceea ce privește această practică, trebuie făcute următoarele două observații: 1. cu toate că autoritățile norvegiene fac referire la studii preliminare și rapoarte drept exemple de cazuri în care nu este implicat niciun fel de ajutor, orientările privind ajutorul de stat referitoare la cercetare și dezvoltare prevăd intensități maxime ale ajutorului pentru studii de fezabilitate tehnice, dovedind că finanțarea studiilor (chiar cu un caracter pregătitor) poate implica ajutor de stat⁽⁶²⁾; și 2. cu excepția cazului în care valoarea ajutorului în cauză se află sub pragul de *minimis*, primirea unui beneficiu modest nu exclude, prin și de la sine, existența ajutorului de stat.

Pe această bază, Autoritatea consideră că practica de finanțare în proporție de 100 % a costurilor proiectului nu se bazează pe criterii care să asigure faptul că prezența ajutorului de stat este exclusă, iar, întrucât finanțarea în proporție de 100 % nu este acceptabilă în temeiul niciunei secțiuni a orientărilor privind ajutorul de stat și nici nu s-a susținut în acest caz că o astfel de intensitate a ajutorului este justificată în mod direct în temeiul articolului 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul SEE, Autoritatea consideră că un sistem care permite o astfel de practică nu este compatibil cu funcționarea Acordului SEE.

Concluzii

Din cele menționate mai sus rezultă că, în mai multe privințe, sistemul de ajutoare privind lemnul nu respectă orientările privind ajutorul de stat și nu se încadrează în cadrul excepției prevăzute în mod direct în temeiul articolului 61 alineatul (3) litera (c) din Acordul SEE. În consecință, Autoritatea este de părere că sistemul de ajutoare privind lemnul nu poate fi considerat compatibil cu funcționarea Acordului SEE.

3.3. Ajutorul de *minimis*

Potrivit autorităților norvegiene, sistemul de ajutoare privind lemnul cuprinde dispoziții ce stabilesc condiții care, în cazul în care sunt îndeplinite, garantează faptul că subvențiile se califică drept ajutor de *minimis*. Autoritatea consideră că dispozițiile relevante în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul nu respectă normele de *minimis*.

⁽⁶¹⁾ Practica de finanțare în proporție de 100 % a costurilor proiectului ridică atât o problemă privind prezența ajutorului de stat, cât și una privind compatibilitatea. Având în vedere mențiunea din raportul grupului de lucru cu privire la această posibilitate, se presupune că sistemul prevede o astfel de practică, compatibilitatea dispozițiilor care guvernează practica respectivă trebuind să fie evaluată (prezentă secțiune). Aspectul privind prezența (sau absența) ajutorului de stat va fi pertinentă numai în ceea ce privește recuperarea.

⁽⁶²⁾ Secțiunea 5.3 punctul 7 din fostul capitol 14 privind ajutorul pentru cercetare și dezvoltare.

Acordarea de ajutor poate fi calificată drept *de minimis* în temeiul orientărilor privind ajutorul de stat sau al regulamentului ulterior *de minimis*, cu consecința că măsura nu constituie ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE și că nu există obligația de notificare. Întrucât sistemul de ajutoare privind lemnul a fost pus în aplicare între 1 iulie 2000 și sfârșitul lui 2005, ambele seturi de norme *de minimis* sunt relevante în ceea ce privește evaluarea sistemului ⁽⁶³⁾.

Atât regulamentul *de minimis*, cât și orientările privind ajutorul de stat prevăd faptul că autoritățile naționale pot acorda ajutor *de minimis* doar după ce au verificat că valoarea totală a ajutorului *de minimis* primită de către societate nu este ridicată ca urmare a altor ajutoare *de minimis* care au fost primite în timpul ultimilor trei ani. În temeiul atât al regulamentului *de minimis*, cât și al orientărilor privind ajutorul de stat, o modalitate acceptabilă de verificare a pragului *de minimis* o constituie obținerea de informații de la destinatar cu privire la acest aspect ⁽⁶⁴⁾.

În cazul în care se acordă ajutor *de minimis* în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, se face referire la normele *de minimis*, iar destinatarii sunt informați cu privire la obligația de a informa autoritățile cu privire la un alt ajutor *de minimis* primit timp de trei ani de la data autorizării ajutorului *de minimis*.

În decizia de deschidere a procedurii de investigație formală, Autoritatea a considerat că, întrucât această obligație privind informarea privește doar ajutorul *de minimis*, primit după primirea ajutorului în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul, destinatarii nu li se solicită să furnizeze informații cu privire la faptul dacă s-a primit vreun ajutor *de minimis* anterior primirii ajutorului *de minimis* în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul. Cu toate acestea, autoritățile norvegiene au susținut faptul că scrisoarea de autorizare se referă, de asemenea, la dispoziția care prevede că ajutorul primit de-a lungul „oricărei perioade de trei ani” nu poate depăși pragul *de minimis*.

Autoritatea observă că cerința privind obligația destinatarului de a informa cu privire la ajutorul acordat „din momentul emiterii scrisorii de autorizare” contrazice mențiunea referitoare la dispoziția care prevede că ajutorul primit în timpul „oricărei perioade de trei ani” nu poate depăși pragul *de minimis*. În astfel de circumstanțe, Autoritatea nu se poate asigura că destinatarul percepe acest mesaj, în mod clar, drept obligație de a informa cu privire la ajutorul primit în timpul „oricărei perioade de trei ani”. În consecință, Autoritatea își menține poziția inițială potrivit căreia, în măsura în care dispozițiile în cauză urmează a fi considerate ca parte a normelor sistemului, nu se poate

concluziona că acestea asigură *ex ante* respectarea dispozițiilor privind ajutorul *de minimis* ⁽⁶⁵⁾.

În afara acestui lucru, Autoritatea observă că, cel puțin în versiunile orientărilor interne SEE datate septembrie 2004 și iulie 2005, sistemul de ajutoare privind lemnul a furnizat o practică prin care ajutorul de stat aprobat, de exemplu, pentru cercetare și dezvoltare ar putea fi completat cu un ajutor suplimentar acordat drept ajutor *de minimis* ⁽⁶⁶⁾. În conformitate cu decizia Comisiei privind Kahla Porzellan GmbH, Autoritatea consideră că, în cazul în care ajutorul depășește pragul *de minimis* – ca urmare a finanțării totale acordate aceleiași întreprinderi în termen de trei ani – suma totală trebuie considerată drept ajutor de stat ⁽⁶⁷⁾. Pe această bază, Autoritatea consideră că o practică prin care pragul *de minimis* este respectat numai în ceea ce privește o parte din ajutorul acordat unei întreprinderi, presupune, prin definiție, faptul că suma totală alocată poate depăși pragul *de minimis* ⁽⁶⁸⁾.

Având în vedere cele menționate mai sus, Autoritatea consideră că dispozițiile relevante în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul nu respectă normele *de minimis* și că, prin urmare, sistemul nu poate fi considerat compatibil cu funcționarea Acordului SEE.

4. Concluzie

Pe baza informațiilor furnizate de către autoritățile norvegiene, Autoritatea consideră că sistemul de ajutoare privind lemnul implică acordarea de ajutor de stat în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE, care este incompatibil cu acordul. Cu toate acestea, în conformitate cu practicile Comisiei în această privință, Autoritatea consideră că, deși sistemul de ajutoare privind lemnul, văzut ca sistem, este incompatibil cu funcționarea Acordului SEE, ajutoarele individuale acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul care îndeplinesc criteriile prevăzute în orientările privind ajutorul de stat referitoare la IMM-uri și/sau cercetare și dezvoltare, sau normele de fond prevăzute în regulamentele de exceptare pe categorii privind ajutorul acordat IMM-urilor și ajutorul pentru formare, pot fi declarate compatibile cu funcționarea Acordului SEE ⁽⁶⁹⁾.

⁽⁶⁵⁾ Faptul că un mare număr de acorduri s-ar putea afla sub pragul *de minimis* nu este relevant, întrucât Autoritatea se limitează, în scopul analizării compatibilității ajutorului de stat, la a examina condițiile prevăzute de sistemul de ajutoare privind lemnul. Situația de fapt va fi relevantă în ceea ce privește recuperarea.

⁽⁶⁶⁾ Pentru o descriere a practicii, a se vedea secțiunea I-2.5 de mai sus.

⁽⁶⁷⁾ Decizia 2003/643/CE a Comisiei din 13 mai 2003 privind ajutorul de stat pus în aplicare de Germania în favoarea întreprinderilor Kahla Porzellan GmbH și Kahla/Thüringen Porzellan GmbH (JO L 227, 11.9.2003, p. 12). În aceeași linie de idei, în momentul evaluării dacă intensitățile relevante ale ajutorului prevăzute în orientările privind ajutorul de stat au fost respectate, trebuie să se ia în considerare valoarea totală a ajutorului acordat aceleiași întreprinderi.

⁽⁶⁸⁾ Ar trebui subliniat faptul că intensitățile relevante ale ajutorului trebuie, de asemenea, respectate. În cazul în care ajutorul *de minimis* este acordat în combinație cu un alt ajutor, valoarea totală a ajutorului nu poate depăși intensitățile maxime ale ajutorului pentru diferitele categorii de ajutor. Acest lucru este, desigur, relevant numai în cazul în care ajutorul total nu este calificat drept ajutor *de minimis*.

⁽⁶⁹⁾ A se vedea, de exemplu, Decizia 2004/343/CE a Comisiei din 16 decembrie 2003 privind sistemul de ajutoare pus în aplicare de Franța pentru preluarea întreprinderilor aflate în dificultate (JO L 108, 16.4.2004, p. 38), și Decizia 2003/86/CE a Comisiei din 20 decembrie 2001 privind sistemul de ajutoare de stat pus în aplicare de Spania în 1993 în favoarea anumitor întreprinderi nou-înființate în Vizcaya (Spania) (JO L 40, 14.2.2003, p. 11).

⁽⁶³⁾ Astfel cum s-a afirmat de către autoritățile norvegiene, data care determină dacă fostul capitol 12 al orientărilor privind ajutorul de stat sau dacă regulamentul ulterior *de minimis* este aplicabil subvenției în cauză este data la care autoritățile norvegiene au acordat autorizarea (*tilsagn*).

⁽⁶⁴⁾ A se vedea în această privință mențiunea referitoare la „modalitatea de control” prevăzută în orientările privind ajutorul de stat.

Întrucât sistemul de ajutoare privind lemnul nu a fost notificat Autorității, orice ajutor, în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE acordat în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul reprezintă ajutor ilegal în sensul articolului 1 litera (f) din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție. Rezultă din articolul 14 din partea II a Protocolului 3 la Acordul privind Autoritatea de Supraveghere și Curtea de Justiție faptul că Autoritatea va decide că ajutorul ilegal care este incompatibil cu normele privind ajutorul de stat acordat în temeiul Acordului SEE va trebui recuperat de la beneficiari. Cu toate acestea, acest lucru nu aduce atingere: (i) acordării de ajutoare individuale care îndeplinesc condițiile privind ajutorul *de minimis* în conformitate cu orientările privind ajutorul de stat sau regulamentul *de minimis*; și (ii) ajutoarelor individuale considerate compatibile pe baza respectării orientărilor privind ajutorul de stat referitoare la IMM-uri și/sau cercetare și dezvoltare, sau a dispozițiilor de fond prevăzute în regulamentele de exceptare pe categorii privind ajutorul acordat IMM-urilor și ajutorul pentru formare, și care îndeplinesc intensitățile relevante ale ajutorului prevăzute în acestea,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Sistemul de ajutoare privind lemnul nu este compatibil cu funcționarea Acordului SEE în sensul articolului 61 alineatul (1) din Acordul SEE.

Articolul 2

Ajutoarele individuale acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul nu reprezintă ajutor de stat în cazul în care acestea îndeplinesc condițiile privind ajutorul *de minimis* prevăzute în orientările privind ajutorul de stat sau regulamentul *de minimis*, indiferent care dintre acestea a fost aplicabil în momentul acordării subvenției.

Articolul 3

Ajutoarele individuale acordate în temeiul sistemului de ajutoare privind lemnul care îndeplinesc criteriile prevăzute în orientările privind ajutorul de stat referitoare la IMM-uri și/sau cercetare și dezvoltare sau normele de fond prevăzute în regulamentele de exceptare pe categorii privind ajutorul acordat IMM-urilor și ajutorul pentru formare sunt compatibile cu funcționarea Acordului SEE până la valoarea intensităților admisibile ale ajutorului.

Articolul 4

Autoritățile norvegiene iau toate măsurile necesare pentru a recupera ajutorul menționat la articolul 1, altul decât cel la care se face referire la articolele 2 și 3.

Articolul 5

Recuperarea se va efectua de îndată și în conformitate cu procedurile legislației naționale, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a deciziei. Ajutorul care urmează să fie recuperat va include dobânda și dobânda compusă percepute de la data la care ajutorul a fost pus la dispoziția beneficiarilor și până la data recuperării acestuia. Dobânda se calculează în conformitate cu articolul 9 din Decizia nr. 195/04/COL⁽⁷⁰⁾.

Articolul 6

Autoritățile norvegiene informează Autoritatea AELS de Supraveghere, în termen de două luni de la notificarea prezentei decizii, cu privire la măsurile luate pentru a se conforma acesteia.

Articolul 7

Prezenta decizie se adresează Regatului Norvegiei.

Articolul 8

Numai textul în limba engleză al prezentei decizii este autentic.

Adoptată la Bruxelles, 23 ianuarie 2008.

Pentru Autoritatea AELS de Supraveghere

Per SANDERUD
Președinte

Kurt JAEGER
Membru al Colegiului

⁽⁷⁰⁾ A se vedea nota de subsol 49.

ANEXA I

COSTURI ELIGIBILE PREVĂZUTE ÎN ORIENTĂRILE INTERNE SEE

În ceea ce privește întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) ⁽¹⁾, costurile eligibile sunt (i) serviciile de consultanță furnizate de consultanții externi (exclusiv serviciile care au un caracter continuu sau periodic și cele legate de cheltuielile obișnuite de funcționare); (ii) participarea, pentru prima dată, la târguri și expoziții; și (iii) stabilirea de rețele și cooperarea, atât în faza de înființare, cât și în cea de debut. Faza de înființare acoperă finanțarea pentru identificarea partenerilor de lucru, dezvoltarea de strategii, structurarea și formalizarea cooperării etc. Faza de debut acoperă costurile administrative pentru gestionarea cooperării în timpul primilor trei ani (în descreștere în mod progresiv) și a „acțiunilor comune extraordinare”. Un exemplu al acestora din urmă îl reprezintă „îmbunătățirea competenței”, finanțarea sub numele de „acțiuni comune extraordinare” putând fi acordată și altor măsuri similare atât în timpul fazei de înființare, cât și mai târziu în timpul fazei operaționale.

În scopul acordării de ajutor pentru formare, se face o distincție între formarea specifică și formarea generală. Aceasta din urmă acoperă educația aplicabilă în mod direct și principal postului prezent sau viitor al angajatului, furnizând calificări care nu sunt (sau sunt numai într-o măsură redusă) transferabile către alte întreprinderi sau alte domenii de activitate. Formarea generală implică educația, care nu este aplicabilă doar postului prezent ori viitor al angajatului, ci îi furnizează acestuia calificări care sunt în mare măsură transferabile către alte entități și care îmbunătățesc, în mod semnificativ, capacitatea de lucru a angajatului.

Costurile eligibile pentru formare sunt costurile de personal ale formatorilor; cheltuielile de călătorie ale formatorilor și participanților la formare; alte cheltuieli curente (precum materiale și aprovizionări); deprecierea instrumentelor și echipamentelor (în măsura în care acestea sunt utilizate în mod exclusiv pentru proiectul de formare); costurile privind serviciile de îndrumare și consiliere în ceea ce privește proiectul de formare; costurile de personal ale participanților la formare până la valoarea totalului celorlalte costuri eligibile menționate. Pot fi luate în considerare numai orele de participare efectivă la formare, după deducerea oricăror ore de producție sau a echivalentului acestora. Costurile eligibile sunt justificate pe bază de dovezi scrise care trebuie să fie transparente și detaliate.

În ceea ce privește cercetarea și dezvoltarea, orientările interne SEE prevăd că costurile eligibile sunt cheltuielile de personal (cercetători, tehnicieni și personal care oferă asistență, utilizați în mod exclusiv pentru activitatea de cercetare și dezvoltare), instrumente, echipamente, spațiul de lucru și clădirile (utilizate în mod permanent și exclusiv pentru activitatea de cercetare și dezvoltare), asistență consultativă și servicii conexe (utilizate în mod exclusiv în contextul activității de cercetare și dezvoltare) și gestiunea legată în mod direct de activitatea de cercetare și dezvoltare. Alte costuri eligibile ar putea fi cheltuielile de funcționare, precum materiale, aprovizionări și produse similare care au legătură directă cu activitatea de cercetare și dezvoltare.

În ceea ce privește „investițiile” (de către IMM-uri și în contextul ajutorului regional) costurile eligibile sunt clădirile, instalațiile, mașinile, investițiile de bază, precum și cheltuielile legate de brevete și de achiziționarea de brevete, licențe și cunoștințe tehnice. Norme speciale se aplică proiectelor în care costurile de investiții depășesc 50 de milioane EUR.

Ajutorul pentru funcționare (definit ca sarcinile de rutină sau cheltuielile legate de distribuție, comercializare și contabilitate) nu poate fi subvenționat.

⁽¹⁾ Numai condițiile principale ale definiției IMM-urilor sunt menționate în orientările SEE. În rest, se face referire la definiția originală prevăzută în orientările privind ajutorul de stat.

ANEXA II

RATELE MAXIME DE FINANȚARE PENTRU DIVERSE SISTEME GESTIONATE DE CĂTRE INNOVAȘJON NORGE – MĂRIMEA ÎNTREPRINDERILOR ȘI DOMENIILE ELIGIBILE PENTRU ACORDAREA DE AJUTOR

— () Indică faptul că sistemul este doar în mod excepțional relevant pentru scopurile menționate și/sau tipul de întreprinderi.

— Până la 100 000 EUR se pot acorda în temeiul tuturor sistemelor pe baza normelor privind ajutorul de *minimis*.

Măsură – Sistem	Obiectiv	IMM-uri (< 250 de angajați și alte două criterii)		Întreprinderi mari
		Întreprinderi mici (< 50 de angajați și alte două criterii)	Întreprinderi mijlocii (< 250 de angajați și alte două criterii)	
„Landsdekkende innovasjon-sordning”	Investiții	15 %	7,5 %	0
	Ajutor de tip „soft”	50 %		0
	Ajutor pentru formare (nu se acordă pentru moment din LI)	(Specific/general – 35 %/70 %)		(Specific/general – 25 %/50 %)
	Cercetare și dezvoltare:			
	— Dezvoltarea activităților de comercializare	35 %		25 %
	Studii tehnice pregătitoare	75 %		50 %
	— (Cercetare individuală, Studii tehnice pregătitoare)	(60 % 75 %)		(50 % 75 %)
„OFU/IFU”	Cercetare și dezvoltare:			
	— Dezvoltarea activităților de comercializare	35 % (zonă regională + 5 %)		25 % (zonă regională + 5 %)
	Studii tehnice pregătitoare	75 %		50 %
	— (Cercetare individuală, Studii tehnice pregătitoare)	(60 % 75 %)		(50 % 75 %)
„Tilskudd til fylkes-kommunene for regional utvikling”	Investiții:			
	Zona A	30 %		25 %
	B	25 %		20 %
	C	20 % (25 %) (*)		10 % (15 %)
	Ajutor de tip „soft”	50 %		0
	Ajutor pentru formare	Specific/general – 40 %/75 %		Specific/general – 30 %/55 %
	Cercetare și dezvoltare:			
	— Dezvoltarea activităților de comercializare	40 %		30 %
	Studii tehnice pregătitoare	75 %		55 %
	— (Cercetare individuală, Studii tehnice pregătitoare)	(65 % 75 %)		(55 % 75 %)

Măsură – Sistem	Obiectiv	IMM-uri (< 250 de angajați și alte două criterii)		Întreprinderi mari
		Întreprinderi mici (< 50 de angajați și alte două criterii)	Întreprinderi mijlocii (< 250 de angajați și alte două criterii)	
„Omstilling og nyskapning”	Investiții:			
	— În afara zonei reg.	15 %	7,5 %	0
	— În interiorul zonei reg.	Zona A: 30 %, B: 25 % și C: 20 % (25 %) (**)		Zona A: 25 %, B: 20 % și C: 10 % (15 %)
	Ajutor pentru soft:			
	— În afara zonei reg.	50 %		
	— În interiorul zonei reg.	50 %		
	Ajutor pentru formare:			
	— În afara zonei reg.	Specific/general – 35 %/70 %		Specific/general – 25 %/50 %
	— În interiorul zonei reg.	Specific/general – 40 %/75 %		Specific/general – 30 %/55 %
	Cercetare și dezvoltare:			
În afara zonei reg.:				
— Dezvoltarea activităților de comercializare	35 %		25 %	
Studii tehnice pregătitoare	75 %		50 %	
— (Cercetare individuală, Studii tehnice pregătitoare)	(60 % 75 %)		(50 % 75 %)	
În interiorul zonei reg.:				
— Dezvoltarea activităților de comercializare	40 %		30 %	
Studii tehnice pregătitoare	75 %		55 %	
— (Cercetare individuală, Studii tehnice pregătitoare)	(65 % 75 %)		(55 % 75 %)	
„Etablererstipend”	Ajutor de <i>minimis</i>	Maximum 400 000 NOK (în cazuri speciale mai mult, dar nu mai mult de 100 000 EUR)		

(*) Până la 25 %/15 % pot fi utilizate pentru măsuri care pot produce un efect puternic din punctul de vedere al politicii districtuale. În districtele Vest-Agder, Rogaland și Hordaland pragul ajutorului nu poate depăși 20 %/10 %.

(**) Până la 25 %/15 % pot fi utilizate pentru măsuri care pot produce un efect puternic regional. În districtele Vest-Agder, Rogaland and Hordaland pragurile nu pot depăși 20 %/10 %.